

ville jo nu kunne erindres, og de kommende Rigsdage og Statsrevisioner ville da have at undersøge og overveje dette Forhold, men jeg kan ikke undlade i den Anledning alligevel at gjøre et Par korte Bemærkninger. Først maa jeg da gjøre opmærksom paa, at Aaret, efter at den Sørløb, der nu gjælder, var bleven indført, blev der af den daværende Krigsminister blandt andre større Bevillinger til Anskaffelser til Søeren tillige forlangt en Bevilling til Anskaffelse af Hovedbedækninger til et samlet Beløb af indtil 87,000 Rigsdaler. Der blev nedsat et Udvalg, som behandlede denne Sag, jeg havde dengang den Ære at være Medlem af dette Udvalg, og erindrer derfor hele Sagens Gang nøie. Man var enstemmig af den Formening, at det vilde være uhensigtsmæssigt at indføre en saadan dobbelt Befæining af Hovedbedækninger for Søeren, og iver nærede man stærk Tvivl om det Nødtige i at indføre Chafofen. Det var ogsaa dengang Tale om en saadan lettere, mindre Chafof som den, den ærede Minister har oplyst os om, at han efter den Resolution, der er falden, paatænker at indføre til Brug for disse Vaabenarmer, som jeg har nævnt. Alle vare enige om at negte den Del af Bevillingen, der var tænkt amendt til Anskaffelsen af Chafofer, medens man derimod enedes om at bevilge den anden Del paa 21,000 Rigsdaler — jeg nævner Rigsdaler, fordi Rigsdaler da var gjældende Mønt — til Anskaffelsen af de fornødne Feltthuer. Indførelsen udtalte sig dengang imod at gaa til Anskaffelsen af Chafofer, og sagde, at han troede, at forsaavidt Krigsministeren skulde være inde paa denne Bei, var det en vigtig Bei at gaa, og jeg erindrer, hvorledes et Medlem, den ærede Følleskingsmand fra Middelfart (B. Christensen), som sidder her ligeoverfor, med stor Styrke udtalte sig imod at anskaffe Chafofen. Han udtalede om, hvorledes, man i Krigen 1848—50 havde kastet Chafofen fra sig og indskrænket sig til at bevare Feltthuen. (Bemærkning af Rør). Det ærede Medlem for Viborg Amts 1ste Valgtreds, som selv var med i Krigen, tilraader mig, at det gjorde Soldaterne mange Gange. Jeg nærer som sagt megen Tvivl, selv om Beføstningen skulde vise sig ikke at blive større, om Hensigtsmæssigheden af denne Foranstaltning, og jeg finder denne Tvivl saa meget mere berettiget, som jeg erindrer en Udtalelse fra den daværende Krigsminister, General Raasloff, som jeg har læst efter — den findes i Tidenden for Samlingen 1867—68, Sp. 5314 — som jeg med den ærede Formands Tilladelse skal tage mig den Frihed at oplæse. „Hvad nu angaar, at Chafofen maaste ikke er hensigtsmæssig i Felten, saa vil jeg gjerne indrømme dette — jeg er selv af den Mening, at den ikke er det — men det høie Thing vil lægge Mærke til, at Fredsaarene ere mange, men at Krigsaarene ere faa. Naar altsaa Taleren er om, hvad der er en økonomisk Hovedbedækning, saa

maa uden al Tvivl en let og heifigtsmæssig Chafof siges at være det. Tropperne kunne, naar de gaa i Krig, godt lade Chafoterne blive hjemme, og kun medtage Kvarterhjørnet, der vil altsaa paa den Maade kunne beredes Stuen en væsentlig Besparelse“. Da jeg nu mener, at Hovedopgaven for os ved vort Forsvars Udbikling skal være at berede os for Krigen, for Felten, men at det spiller en mindre Rolle, om man har denne Chafof i Fredstjeneste eller ikke, har jeg troet, at det vilde være urigtigt at gaa til disse Anskaffelser, og jeg nærer stærk Tvivl om Hensigtsmæssigheden, af den Foranstaltning, som den ærede Minister har truffet. Jeg maa maaste nitide om, at den Due, som vore Soldater bære i største Delen af Krigen 1848—50, er den, som den tapre Landsoldat bære indenfor Friidsens Port i Frederiks; det er den Hovedbedækning, hvormed Soldaten fra den Tid er gaaet over i den almindelige Bewidsthed, og der er med Hensyn til Krig og Spørgsmaalet om at forsvare Landet ingen Nødvendighed tilstede for at gaa til en saadan Anskaffelse, som en Chafof. Endvidere turde jeg maaste sige til, at overfor Sørens Befalingsmand og de med dem Eigestillede spiller dette Spørgsmaal en ikke væsentlig Rolle. Jeg tror ikke, at Befalingsmændene og de med dem Eigestillede i vor Hær tør smigre sig med at have en særlig høi Grad af Velstand, og man paalægger dem her en ikke uvæsentlig Udgift, der kan være trykkende for mange af dem. Udgiften kan beløbe sig til fra 40 til 100 Kr. for den Enkelte. Naar vi nu i dette Dieblit ere i Begreb med at lade en Finanslov gaa fra os, hvoraf Lønningstillæget blandt Andet ogsaa til Sørens Befalingsmand og de med dem Eigestillede er gaaet ud, og der efter mit Skøn ikke er nogen Udgift til, at Lønningstillægene for disse, som jeg nævnedes, og for Andre med dem Eigestillede i Statens Tjeneste vilde kunne bevares, forekommer det mig, at det er et lidet heldigt Dieblit, hoort en saadan Foranstaltning træffes. Jeg har derfor ikke kunnet Andet i Kraft af den fainne varme Interesse, som jeg nærer for vort Forsvarsvæsen paa dette som paa andre Omraader, end meget alvorlig at sige min Mening om dette Forhold.

Albert: Min Skilling i disse Spørgsmaal er den modsatte af den forrige Talers. Smidlerid skal jeg ikke indlade mig paa Efterskederne ved de begjærede Bevillinger. Jeg betviler ingenlunde, at de Udtalelser, som ere faldne baade fra militære og fra civile Talere, kunne være meget udtømmende og oplysende, men jeg har en ganske anden Ledestjerne for min Afstemning med Hensyn til Forsvarsvæsenet. Det er nemlig det Spørgsmaal: Staa vore Udgifter til Forsvarsvæsenet i Forhold til vort Lands Indtægtskilder og til vor hele Stilling? Jeg tror, at vi allerede for længe siden ere komne ud over det